

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/154/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222202340
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222202340.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom F. XX, XXX XX G., detí rodičov A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX G., toho času ÚVV Prešov a C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX D. a maloletého B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX G., dieťa rodičov A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX G., toho času ÚVV Prešov a otca neuvedeného, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Maloleté deti A. B., nar. XX.X.XXXX, C. D., nar. X.XX.XXXX, D. B., nar. XX.X.XXXX, E. B., nar. XX.X.XXXX a B. B., nar. X.X.XXXX, všetky bytom F. XX, sa najneskôr do dosiahnutia plnoletosti z v e r u j ú do náhradnej osobnej starostlivosti I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov.

Súd z a č í n a konanie o zverenie maloletých detí A. B., nar. XX.X.XXXX, C. D., nar. X.XX.XXXX, D. B., nar. XX.X.XXXX, E. B., nar. XX.X.XXXX a B. B., nar. X.X.XXXX, všetci bytom F. XX, G. do náhradnej osobnej starostlivosti.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, ktorý bol súdu doručený dňa 16.12.2022 navrhovateľ ÚPSvaR Bardejov žiadal, aby súd neodkladným opatrením zveril maloleté deti A. B., C. D., D. B., E. B. a B. B., do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky I. B. z dôvodu, že na základe podnetu od starej matky detí I. B. bolo zistené, že jej dcéra bola dňa 18.11.2022 vzatá do väzby, ktorú vykonáva v Ústave na výkon väzby v Prešove. Maloleté deti po vzatí matky do ústavu na výkon väzby zostali v starostlivosti starej matky I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., F. XX. Matka detí A. B. žila v družnom vzťahu so C. D., nar. X.X.XXXX. Z tohto družného vzťahu pochádza 5 maloletých detí A. B., nar. XX.X.XXXX, C. D., nar. X.XX.XXXX, D. B., nar. XX.X.XXXX, E. B., nar. XX.X.XXXX a B. B., nar. X.X.XXXX. Matka má zo vzťahu s iným mužom ďalšie dieťa F. B., nar. X.X.XXXX, ktoré je rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 4P/77/2022 zo dňa 29.6.2022 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., F. XX. Jej druh a otec týchto detí bol vo VTOS v Prešove za výtržníctvo, úmyselné ublíženie na zdraví a nebezpečné vyhrážanie. Z VTOS bol podmienene prepustený dňa 11.2.2022. Otec detí žije neusporiadaným hýrivým spôsobom života, strieda partnerky, s ktorými má ďalšie maloleté deti. Matka maloletých detí s ním dlhodobo nežije v spoločnej domácnosti. Otec na výživu detí neprispieva žiadnou sumou. V súčasnosti sa zdržiava v A., stará matka nevie uviesť adresu pobytu. V spoločnej domácnosti s matkou a maloletými deťmi býva okrem jej rodičov I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX.XX.XXXX aj sestra H. K. s manželom I. K. a ich štyrmi maloletými deťmi, brat J. B. s manželkou a dvoma maloletými deťmi. Obývajú 2- izbový sociálny byt. Snahu a ochotu zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť

o maloleté deti prejavila stará matka deti I. B., nar. XX.XX.XXXX. Žije v manželskom zväzku s J. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je na invalidnom dôchodku. Stará matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotne núdzi vo výške 210 € mesačne. Pohovorom so starou matkou bolo zistené, že do príchodu matky detí z ústavu na výkon väzby starostlivosť o maloleté deti bude zabezpečovať ona. Maloleté deti majú so starou matkou pozitívny vzťah, sú zvyknuté na rodinné prostredie a jej výchovné pôsobenie. Stará matka prehlásila, že starostlivosť o maloleté deti zvládne. So starostlivosťou o maloleté deti jej budú pomáhať aj ďalší členovia rodiny, ktorí s ňou žijú v spoločnej domácnosti. Stará matka uhrádza všetky náklady spojené s uspokojovaním základných a odôvodnených životných potrieb detí. Maloleté deti sú zdravé, ich pediatrom je D. G. L.. Starý otec súhlasí so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti manželky.

2. Podľa § 45 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v

náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

3. Podľa § 62 ods. 1 - 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé za živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

4. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

5. Podľa § 360 zákona č. 161/2015 Z.z. Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

6. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z.z. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 329 zákona č. 160/2015 Z.z súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 330 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

10. Podľa § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

11. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Vzhľadom na skutočnosť, že matka nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti z dôvodu výkonu väzby a otec o deti nejaví záujem, súd maloletých zveril do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky z matkinej strany I. B., ktorá s deťmi žije v spoločnej domácnosti, stará sa o ne od vzatia ich matky vo väzby a je ochotná a schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, pokiaľ budú existovať prekážky na strane ich rodičov. Súd zároveň neuložil korešpondujúcu povinnosť matke maloletých odovzdať ich do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, pretože sa v jej starostlivosti už fakticky nachádzajú. Súd začal ex offo konanie o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Bardejov. Odvolanie môže podať účastník, v koho neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z.).